

Κατάδυση στη λίμνη της ομορφιάς (θεατρικό εργαστήριο)

Θεατρικό εργαστήριο

Άβρα Αυδή, Μελίνα Χατζηγεωργίου

Στο θεατρικό εργαστήριο χρησιμοποιείται η μέθοδος του Εκπαιδευτικού Δράματος για να διερευνηθεί, μέσα από ποικίλες θεατρικές τεχνικές, το θέμα της ομορφιάς. Αξιοποιούνται λογοτεχνικά κείμενα και εικαστικό υλικό σχετικό με το θέμα. Βασική πηγή άντλησης υλικού το βιβλίο του Ουμπέρτο Έκο *Ιστορία της ομορφιάς*. Παρατίθεται το σχέδιο για το προτεινόμενο εργαστήριο.

 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

Εισαγωγική δραστηριότητα: Συζήτηση σε ζευγάρια-φράση στον κύκλο

Μοιράζονται στους συμμετέχοντες σύντομα αποσπάσματα από διάφορα λογοτεχνικά κείμενα που αναφέρονται στην ομορφιά: π.χ. απόσπασμα από την *Ελένη* του Ευριπίδη, από την *Ελένη* του Ρίτσου, από το *Στου Χατζηφράγκου*, του Κοσμά Πολίτη, κ.ά. Καλούμε τους μαθητές να συζητήσουν σε ζευγάρια το κείμενο που διάβασαν και να εκφράσουν μια σκέψη που έκαναν.

Αφήγηση

Η ιστορία με την οποία θα ασχοληθούμε αφορά μια έφηβη 15-16 ετών, που δεν είναι όμορφη, αλλά δεν είναι ούτε άσχημη. Ας προσπαθήσουμε να τη γνωρίσουμε.

Δημιουργία της έφηβης: Προφορική και γραπτή περιγραφή σε ομάδες

Κάθε ομάδα δημιουργεί τη δική της νέα, περιγράφοντας την εξωτερική εμφάνιση και την προσωπικότητά της, και την παρουσιάζει.

Αφήγηση

Η κοπέλα είναι σε αναζήτηση του εαυτού της. Το θέμα που τον τελευταίο καιρό την προβληματίζει ιδιαίτερα είναι η ομορφιά. Κάθε βράδυ καταγράφει στο ημερολόγιό της τις σκέψεις της και τα ερωτήματα που την απασχολούσαν. Τι να γράφει, λοιπόν, στο ημερολόγιο αυτό;

Το ημερολόγιο της έφηβης: Γραφή κειμένου σε ομάδες

Οι μαθητές καλούνται να γράψουν τις σκέψεις και τα ερωτήματα που απασχολούν τη νέα σχετικά με το θέμα της ομορφιάς και ειδικότερα όσο αφορά τη σχέση της με το άλλο φύλο και με τις φίλες της.

Αφήγηση

Εκείνο το βράδυ η κοπέλα είδε ένα παράξενο όνειρο. Καθόταν, λέει, δίπλα σε μια λίμνη και ξαφνικά είδε τη μορφή της να καθρεφτίζεται στα νερά της λίμνης. Της φάνηκε πως της κουνούσε το χέρι, πως την καλούσε. Έπεσε στη λίμνη και άρχισε να κολυμπάει προς το μέρος της. Καθώς, όμως, την πλησίαζε, η μορφή έκανε μια βουτιά και εξαφανίστηκε. Η κοπέλα την ακολούθησε. Βρέθηκε μπροστά σε ένα μεγάλο κτήριο. Στους τοίχους του κτηρίου ήταν αναρτημένες γιγαντοαφίσες που απεικόνιζαν μια γυναικεία μορφή. Ο εαυτός της; Δεν ήταν σίγουρη, αλλά η μορφή της έμοιαζε πολύ. Και τότε συνέβη κάτι περίεργο. Όλες οι αφίσες, η μία μετά την άλλη, άρχισαν να ζωντανεύουν. Η κάθε μία ξετύλιγε τη δική της ιστορία. Για να δούμε αυτές τις ιστορίες.

Στον τόπο όπου η έφηβη είναι το πρότυπο της ομορφιάς:

Στιγμιότυπα-Παρακολούθηση σκέψης

Οι μαθητές χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες και κάθε ομάδα δημιουργεί μια σύντομη σκηνή στην οποία παρουσιάζεται η σχέση της νέας με τα αγόρια και με τα κορίτσια της ηλικίας της, με το δεδομένο ότι η νέα θεωρείται πρότυπο της ομορφιάς.

Στόχος: Να διερευνήσουν οι μαθητές και να δώσουν απαντήσεις, μέσω της θεατρικής τέχνης, στα παρακάτω ερωτήματα:

Τι σημαίνει να είσαι το πρότυπο της ομορφιάς; Πώς αισθάνεσαι, τι σκέφτεσαι, πώς αντιδράς; Πώς σε αντιμετωπίζει το ανδρικό και πώς το γυναικείο φύλο;

Συζήτηση

Σχολιάζεται το νόημα των σκηνών.

Αφήγηση

Αυτές και άλλες σκέψεις έκανε η κοπέλα, ζώντας για λίγες στιγμές σε έναν κόσμο όπου ήταν το πρότυπο της ομορφιάς. Ξαφνικά ο τοίχος του κινηματογράφου άνοιξε και κάτι σαν κύμα αισθάνθηκε να την παρασέρνει σ' ένα μακρύ διάδρομο γεμάτο εικόνες από γυναικείες μορφές. Τις παρατήρησε μια μια με ενδιαφέρον και απορία.

Ο διάδρομος της γυναικείας ομορφιάς

Σχηματίζεται ένας διάδρομος με εικόνες γυναικείας ομορφιάς ανά τους αιώνες σε διάφορα μέρη του κόσμου. Αξιοποιούνται σχετικά εικαστικά έργα, πίνακες ζωγραφικής, γλυπτά και φωτογραφίες διαφόρων γυναικών που θεωρήθηκαν πρότυπο ομορφιάς. Οι μαθητές στοιχίζονται σε δύο σειρές, η μία απέναντι στην άλλη, ώστε να σχηματιστεί ένας στενός διάδρομος. Κάθε μαθητής κρατάει μπροστά

στο στήθος του ένα εικαστικό έργο που παριστάνει την ιδανική γυναικεία ομορφιά. Περνούν όλοι, ο ένας μετά τον άλλον, μέσα από τον διάδρομο.

Συζήτηση

Καταθέτουν όλοι εντυπώσεις και σχόλια.

Αφήγηση

Ο διάδρομος αυτός την οδήγησε πίσω στον κόσμο της. Και ωστόσο ο κόσμος αυτός σαν να είχε αλλάξει... Τελικά κατάλαβε ότι η ίδια απέχει πολύ από το πρότυπο ομορφιάς που φαίνεται να επικρατούσε τώρα στον τόπο της. Μήπως είμαι, λοιπόν, τελικά άσχημη, πώς θα είναι η ζωή μου τώρα αναρωτήθηκε.

Στον τόπο όπου η έφηβη απέχει από το πρότυπο της ομορφιάς: Σκηνές-παρακολούθηση σκέψης

Οι μαθητές χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες και κάθε ομάδα δημιουργεί μια σύντομη σκηνή στην οποία παρουσιάζεται η σχέση της κοπέλας με τα αγόρια και με τα κορίτσια της ηλικίας της, με το δεδομένο ότι η κοπέλα απέχει πολύ από το κοινωνικό πρότυπο της ομορφιάς.

Στόχος: Να διερευνήσουν οι μαθητές και να δώσουν απαντήσεις, μέσω της θεατρικής τέχνης, στα παρακάτω ερωτήματα:

Τι σημαίνει να θεωρείσαι «άσχημος»; Πώς αισθάνεσαι, τι σκέφτεσαι, πώς αντιδράς; Πώς σε αντιμετωπίζει το ανδρικό και πώς το γυναικείο φύλο;

Συζήτηση

Σχολιάζεται το νόημα των σκηνών.

Αφήγηση

Είχε ενδιαφέρον η περιπέτειά μου, σκέφτηκε η νέα. Τι να κάνω όμως μέσα στη ρευστότητα αυτή; Υπάρχουν τρόποι για να αναδυθεί η ομορφιά μου σ' όποιον κόσμο κι αν βρίσκομαι;

Οι σκέψεις της νέας: Κύκλος σκέψεων

Όλοι σε κύκλο. Ο καθένας λέει μια φράση, μια σκέψη που θα μπορούσε να κάνει η νέα.

Αφήγηση

Αυτές τις φωνές άκουσε η κοπέλα. Και όταν ακούστηκε και η τελευταία φωνή, είδε από μακριά τη νέα που της έμοιαζε να κολυμπάει και να την καλεί. Την πλησίασε, της

άπλωσε το χέρι και αισθάνθηκε να γίνεται ένα μαζί της. Τότε η κοπέλα έδωσε μια δυνατή ώθηση και αναδύθηκε στην επιφάνεια της λίμνης.

Αισθάνομαι όμορφα με τον εαυτό μου: Κινητικό – ομαδικό γλυπτό

Περπατάνε όλοι μαζί με μουσική. Βρίσκει ο καθένας τη δική του κίνηση, το δικό του βάδισμα, τον δικό του ρυθμό, αυτό που τον κάνει να αισθάνεται ωραία με τον εαυτό του. Στο τέλος σχηματίζουν όλοι μαζί ένα ομαδικό γλυπτό παίρνοντας τη στάση που τους κάνει να αισθάνονται όμορφα τη συγκεκριμένη στιγμή.

Αναστοχαστικές δραστηριότητες

α) Φράση στον κύκλο

«Παίζοντας» την ιστορία της νέας σκέφτηκα ότι...

β) Ελεύθερη συζήτηση

Ποια είναι η σχέση της ομορφιάς με τον εσωτερικό κόσμο του ανθρώπου;

Τι μπορεί να μας βοηθήσει να αποδεχτούμε την εξωτερική μας εμφάνιση;

Με ποιους τρόπους μπορεί να αναδυθεί η ομορφιά του κάθε ανθρώπου;

γ) Δομημένη συζήτηση σε ομάδες

Γιατί αλλάζει το πρότυπο της ομορφιάς; Ποιοι παράγοντες συντελούν στη διαμόρφωση των προτύπων της ομορφιάς;

Μπορεί μια γυναίκα που είναι άσχημη να είναι γοητευτική; Πότε συμβαίνει αυτό;

Μπορεί ένας άντρας που είναι άσχημος να είναι γοητευτικός; Πότε συμβαίνει αυτό;

Γιατί το γυναικείο φύλο ονομάστηκε «ωραίο φύλο»; Πρόκειται για κοινωνική κατασκευή; Ποιες είναι οι συνέπειες; Ποια συμφέροντα συντηρούν τον μύθο του ωραίου φύλου;

 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ

Δημιουργική γραφή

Ημερολόγιο: *Και εγώ έχω προβλήματα με την εμφάνισή μου...*

Διάλογος ανάμεσα σε δύο αγόρια: *Νά τι μου αρέσει σ'ένα κορίτσι...*

Διάλογος ανάμεσα σε δύο κορίτσια: *Νά τι μου αρέσει σ'ένα αγόρι ...*

Διάλογος με τον Νάρκισσο...

Άρθρο- σχόλιο σε είδηση σχετική με τα καλλιστεία γυναικών.

Άρθρο: *Η μόδα των σέλφι στικ. Πώς προέκυψε αυτό το φρούτο;*

Υποθετική **συνέντευξη** από ένα μανεκέν.

Ομορφιά και σωματική άσκηση: Δημιουργία **αφίσας** στο πλαίσιο σχετικής εκστρατείας που απευθύνεται σε νεανικό κοινό.

Δημιουργία **γελοιογραφίας** που σατιρίζει την εμπορευματοποίηση της ομορφιάς.

Προτεινόμενα θέματα για project

Ομορφιά/ασχήμια (γυναικεία και ανδρική) μέσα από εικαστικά έργα.

Ομορφιά/ασχήμια (γυναικεία και ανδρική) στη λογοτεχνία.

Πρότυπα ομορφιάς στον κινηματογράφο.

Ομορφιά και υγεία (διατροφή, σωματική άσκηση).

Ομορφιά και ασθένεια (ανορεξία).

Η εκμετάλλευση της ομορφιάς στη διαφήμιση.

Η εμπορευματοποίηση της ομορφιάς (βιομηχανίες προϊόντων και υπηρεσιών).

Ομορφιά και επαγγέλματα (μανεκέν, κομμώτρια, αισθητικός, αισθητικός χειρουργός, κ.ά.)

